

Grund og nærhedsnotat vedrørende forslag til forordning om fællesforetagendet Clean Sky 2

KOM(2013) 505 endelig

1. Resumé

Clean Sky 2 er et offentlig-privat partnerskab mellem Kommissionen og sektoren for luftfart. Forslaget bygger videre på initiativet om Clean Sky 1, som blev oprettet under det syvende rammeprogram for forskning.

Formålet er overordnet at øge luftfartøjers brændstofeffektivitet og dermed mindske CO₂-emissionerne og mindske luftfartøjers NO_x- og støjemissioner. Herigennem skal Clean Sky bidrage til at fremtidssikre den internationale konkurrenceevne i den europæiske luftfartssektor. Et centralt element i Horisont 2020 er forslaget om at arbejde sammen med den private sektor og med medlemsstaterne for at opnå resultater, som ét land eller én virksomhed med al sandsynlighed ikke vil kunne opnå alene. Kommissionens meddelelse om offentlig-private partnerskaber præsenterer de konkrete planer i forhold til offentlig-private partnerskaber, og hvordan de skal bidrage til at øge samarbejdet med den private sektor. Kommissionen har fremsat forslag til i alt ti offentlig-private partnerskaber, hvoraf Clean Sky 2 er et af dem.

2. Baggrund

Et centralt element i Horisont 2020 er forslaget om at arbejde sammen med den private sektor og med medlemsstaterne for at opnå resultater, som ét land eller én virksomhed med al sandsynlighed ikke vil kunne opnå alene. Kommissionens meddelelse om offentlig-private partnerskaber præsenterer de konkrete planer i forhold til offentlig-private partnerskaber, og hvordan de skal bidrage til at øge samarbejdet med den private sektor. Kommissionen har fremsat forslag til i alt ti offentlig-private partnerskaber, hvoraf Clean Sky 2 er et af dem.

Forslaget til Clean Sky 2 bygger på fællesforetagendet for initiativet om Clean Sky 1, som blev oprettet under det syvende rammeprogram for forskning ved Rådets forordning. Fællesforetagendet for Clean Sky 2 er et offentlig-privat partnerskab mellem Kommissionen og sektoren for luftfart. Målsætningen er at nedbringe miljøpåvirkningen fra europæiske luftfartsteknologier og sikre den europæiske luftfartsindustri internationale konkurrenceevne i fremtiden.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 187. Forslaget skal vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Formål og indhold

27. august 2013

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser**

Slotholmsgade 10
Postboks 2135
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fivu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Ref. nr. 13/024340-04

Formålet er overordnet at nedbringe miljøpåvirkningen fra europæiske luftfartsteknologier og sikre den europæiske luftfartsindustri internationale konkurrenceevne i fremtiden.

Der opsættes følgende konkrete mål:

- at bidrage til færdiggørelsen af de forskningsaktiviteter der er iværksat i henhold til den oprindelige forordning for Clean Sky og til gennemførelsen af Horisont 2020-rammeprogrammet og navnlig udfordringen 'Intelligent, grøn og integreret transport'.
- at bidrage til opnåelse af målsætningerne for det fælles teknologiinitiativ vedrørende Clean Sky 2, navnlig at integrere, demonstrere og validere teknologier, der kan;
  - a) øge luftfartøjers brændstoffektivitet og dermed mindske CO₂-emissionerne med 20 til 30 % i forhold til emissioner fra luftfartøjer med den seneste teknologi, der sættes i drift fra og med 2014
  - b) mindske luftfartøjers NO_x- og støjemissioner med 20 til 30 % i forhold til emissionerne fra luftfartøjer med den seneste teknologi, der sættes i drift fra og med 2014.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Målsætninger skal primært opnås gennem tilskud til forsknings- og innovationsprojekter. Disse projekter vil i stor udstrækning følge reglerne for deltagelse, der er gældende for Horisont 2020 projekter. Der forventes dog enkelte undtagelser fra disse regler. Undtagelserne er ikke endeligt bestemt, men skal vedtages i en delegeret retsakt og forventes at omhandle minimumsantallet af deltagere i forsknings- og innovationsprojekter.

Clean Sky 2 har en bestyrelse som sit styrende organ. EU-Kommissionen og de industrielle partnere sidder i denne bestyrelse. Medlemslandene er repræsenteret i en medlemsstatsgruppe, der har en rådgivende funktion.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig. Forslaget forventes behandlet i Udvalget for Industri, Forskning og Energi.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at der er store forskelle blandt de nationale programmer. Da de er fragmenterede og på visse punkter overlapper hinanden, er der behov for mere effektive foranstaltninger på EU-plan. Samlingen og samordningen af forsknings- og udviklingsindsatsen på EU-plan har en bedre chance for at lykkes i lyset af den tværnationale karakter af den infrastruktur og de teknologier, der skal udvikles og behovet for at opnå en tilstrækkelig mængde ressourcer. Inddragelsen af EU vil bidrage til at rationalisere forskningsprogrammerne og sikre interoperabilitet mellem de udviklede systemer, ikke kun gennem fælles prænormativ forskning til støtte for

udarbejdelsen af standarder, men ligeledes gennem den de facto-standardisering, der vil opstå af det tætte forskningssamarbejde og de tvær-nationale demonstrationsprojekter. Denne standardisering vil åbne for et bredere marked og fremme konkurrencen. Forslagets anvendelsesområde bør tilskynde medlemsstaterne til at indlede supplerende initiativer på nationalt niveau med henblik på at styrke det europæiske forskningsrum. Formålet med fællesfortaget er da også at fremme disse nationale og regionale programmer med henblik på at drage størst mulig nytte af den kombinerede indsats.

Regeringen kan på det foreliggende grundlag støtte Kommissionens vurdering af, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til forordning har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Kommissionen har foreslået at afsætte 1,8 mia. euro til forslaget i perioden 2014-2020. Danmark betaler ca. 2 % af EU's budget svarende til en statslig udgift ved programmet på ca. 268 mio. kr. over den syvårige periode.

8. Høring

Forslaget er blevet sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget for forskning, hvilket gav anledning til følgende høringssvar:

Dansk Industri (DI)

DI mener, at de ni artikel 185-partnerskaber og artikel 187-partnerskaber har vist deres værdi i form af fokusering af F&U-indsatsen, idet de kan lede til gode kommercielle resultater og bidrage til løsning af de store samfundsudfordringer. DI ser positivt på partnerskabsinitiativerne og mener helt overordnet, at Kommissionens forordningsudkast bør mødes med tilslutning fra dansk side. DI mener, at forordningerne meget rigtigt tager udgangspunkt i de nye fælles regler for deltagelse og sigter mod at skabe plads til de tilpasninger, som skal til for at få løst de særlige udfordringer vedrørende IP-regler mv., der er nødvendige inden for de enkelte områder.

Danske Universiteter

Danske Universiteter mener, at tilrettelæggelsen og implementeringen af partnerskaber under Horizon 2020 bør involvere universiteterne i højere grad end tidligere, hvor udarbejdelsen af samarbejdsaftalerne primært er foregået på industriens præmisser. Danske Universiteter understreger derfor vigtigheden af, at nye partnerskabsaftaler i høj grad etableres med udgangspunkt i kvalitet (excellence), da dette netop vil styrke universiteternes rolle i partnerskaberne. Derudover har Danske Universiteter et ønske om enklere og mere simple regler for samarbejde.

GTS

GTS finder det væsentligt, at den danske regering arbejder for at sikre, at partnerskaberne fastholdes i feltet tæt på markedet med stærkt industriengagement og ikke glider mod en mere generel forskningsindsats. GTS opfordrer til, at der på tværs af partnerskaberne arbejdes med at fastlægge de nødvendige rammer, regler og incitamenter for, hvordan der kan sikres så kort tid som muligt fra, at midlerne søges, til bevillingen foreligger. GTS mener desuden, at der bør udarbejdes procedurer og regler for, hvordan projekterne er stillet, hvis et enkelt lands finansieringsandel falder væk, ligesom der bør etableres skærpede krav til de nationale sagsbehandlingstider.

Københavns Universitet (KU)

KU ser et stort potentiale i partnerskaberne, men finder det essentielt, at der er fokus på kvalitet (excellence) og blik for hele innovationscyklussen (inkl. grundforskning). For at optimere mulighederne for at realisere målsætningerne finder KU det endvidere centralt, at tiltagene afspejler problemstillingerens kompleksitet. KU finder det på den baggrund nødvendigt at sikre/tilskynde tværdisciplinaritet og skabe plads til fleksibilitet i de forskellige partnerskaber. Generelt for artikel 187-forslagene foreslår KU, at der indføres et direkte formuleret krav om, at partnerskabsinitiativerne følger regler og retningslinjer for opslag, evaluering og administration af projekter gældende for hele Horizon 2020.

Syddansk Universitet (SDU)

SDU finder alle forslag vedrørende artikel 185 og artikel 187 initiativer relevante. SDU påpeger, at forslagene i vid udstrækning har det rigtige fokus, er omfattende og velskrevne.

Aalborg Universitet (AAU)

AAU hilser velkommen, at Danmark står som partner i de mange europæiske partnerskaber, især set i lyset af det øgede bidrag af EU-midler. For at sikre reel dansk medvirken opfordrer AAU til, at der fra dansk side ydes et væsentligt tilskud til de indsatser, som har særlig betydning for jobskabelse og erhvervsudvikling i Danmark for derved at sikre størst mulig dansk deltagelse.

Aarhus Universitet (AU)

AU ønsker en styrkelse af universiteternes rolle og fremhæver, at samarbejdet primært er sket på industriens præmisser. AU finder, at det vigtige forskningsmæssige input fra universiteterne tilsiger, at universiteterne i højere grad får lov til at spille en aktiv rolle i tilrettelæggelsen og implementeringen af partnerskaberne. AU ønsker ydermere en simplificering af reglerne for partnerskaberne. AU finder, at reglerne for de tidligere partnerskaber var for komplicerede, hvilket har hindret en effektiv implementering af partnerskaberne. AU ønsker, at reglerne for partnerskaberne harmoniseres med reglerne for Horizon 2020 generelt, samt at partnerskaberne får et stærkere juridisk fundament, således at de i højere grad bliver operationelle.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes generelt, at de andre medlemslande støtter forslaget til forordning. Det forventes, at en række medlemslande vil stille forslag om at øge medlemslandenes indflydelse i Clean Sky evt. gennem direkte repræsentation i bestyrelsen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen bakker generelt op om forslaget. Regeringen er fortalende for et tæt samarbejde mellem den offentlige og private sektor for at sikre, at investeringerne i forskning får betydning for væksten i erhvervslivet og dermed jobskabelsen i Europa. Derfor støtter regeringen generelt disse fælles teknologiinitiativer i Europa inklusive Clean Sky.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.